

Laatdienst: 11 april 2010
Kapelkerk, Laat 80, Alkmaar
Voorganger: Annerien Groenendijk
Serie: Ik neem op reis en ik neem mee...
Thema: Onverwachte reisgenoot
Tekst: Lucas 24

'Ik ga op reis en ik neem mee...'. Dat is de titel van de serie diensten waar we vandaag een begin mee maken.

Natuurlijk is het in de eerste plaats een gezelschapsspel. Een spel waar ik zelf goede herinneringen aan bewaar bij kinderverjaardagen in de familie.

'Ik ga op reis en ik neem mee...' En steeds kwam er iets bij en je moest alles wat ook mee ging opnoemen anders was je 'af'.

Ik denk dat het een leuk experiment zou kunnen zijn om hier in de kerk dat spel eens te doen. En dan zien of hoe ver we komen voordat we het spoor bijster zijn. Een toepasselijke uitdrukking trouwens!

Maar wat neem je mee als je dat motto toepast op 'pelgrimeren' en het beeld van 'pelgrimage als levensreis'??

Wat nemen *wij* mee als we op reis gaan? Wat als we gaan pelgrimeren?

We zouden het kunnen vragen aan Geert die 28 april op de fiets naar Santiago gaat.

Ik denk dat in elk geval duidelijk wordt dat ook in dit opzicht geldt: 'in de beperking toont zich de meester'. Op de fiets is je bagageruimte beperkt, je neemt mee wat echt noodzakelijk is. Maar ook in figuurlijke zin geldt dit. Ik kom er nog op terug.

We hebben er in de voorbereidingsgroep over gesproken wat ons aanspreekt in het thema. En wat we voor associaties hebben bij 'pelgrimage' en het beeld van de levensreis. Beelden van letterlijk pelgrimeren en op reis zijn dringen zich op. We zien ze ook terug in het laatste gedicht dat we vandaag zullen horen: 'Camino'.

Maar ook in dat verhaal van die twee pelgrims die op de terugweg zijn, van Jeruzalem naar Emmaus - een illusie armer en een ervaring rijker..

Ze hadden veel verwacht van Jezus van Nazareth en van het Paasfeest dat ze juist nu in Jeruzalem wilden vieren.

Maar het ging allemaal anders. Hooggespannen

verwachtingen werden de grond ingeboord en teleurgesteld en verdrietig moesten ze constateren dat het allemaal anders gegaan was dan ze hadden gehoopt..

En dat kan ook bij onze moderne pelgrimages wel degelijk gebeuren, kan ik u uit ervaring melden.

Maar het gebeurt ook tijdens onze levensreis regelmatig, En dat hoef ik u/jullie niet te vertellen, want dat weten we allemaal.

Je kan onderweg behoorlijk in het donker terecht komen en de duistere kanten van het bestaan ervaren. Paden kunnen smal en kronkelig zijn en glibberig na een flinke bui... Je kan stenen verleggen in rivieren, maar je kan je er ook flink aan stoten. Je kan mensen tegen komen die onverwacht aangenaam gezelschap zijn, maar ook helemaal niet...

En toch kunnen we juist ook dan ervaren wat we in het verhaal van vanmorgen ook hoorden...: *Dat dingen gaandeweg duidelijk worden*. Of dat ze wanneer ik terugblik op bepaalde gebeurtenissen, ineens op hun plaats vallen.

Het verhaal van die twee Emmauspelgrims is een beeld van ons levensverhaal, Althans dat kan het zomaar zijn of worden...

En dan kom ik even terug op wat ik net vroeg over wat neem jij, wat neem ik mee als ik op reis ga, als ik mijn levensreis afleg?

Nog even los van de vraag of dat altijd een pelgrimage genoemd kan worden...

Er is één ding over te zeggen en veel meer, maar dat ene is dat je **altijd jezelf** meeneemt. Of je dat nu leuk vindt of niet, of je het makkelijk of ongemakkelijk vindt.

Een vaste factor, een vaste reisgenoot op onze levensweg zijn we zèlf!

Is dat onverwacht? Ik denk het niet.

Maar niet iedereen kent die reisgenoot of wil die kennen.

En dat is in elk geval als je letterlijk gaat pelgrimeren onvermijdelijk: je kunt niet om jezelf heen als reisgenoot. Je komt jezelf tegen. En dat is voor veel mensen ook een reden om zo'n tocht te gaan maken.

Je komt ook je andere reisgenoten tegen en ontdekt aan wie je wel iets hebt en aan wie niet. Net als in het leven zelf...

Vanmorgen horen we van een onverwachte reisgenoot, waarvan je je af kan vragen hoe onverwacht die is.

Een reisgenoot ook in overdrachtelijke zin, waarvan we ons niet altijd bewust zijn dat die er is, maar waarvan ik durf te zeggen dat ie er ècht wel is!

Maar ook daarvoor geldt : wil je deze reisgenoot mee hebben op je levensweg, of dop je liever je eigen boontjes?

Even wat nadrukkelijker naar het verhaal dat Lukas ons overgeleverd heeft:

Ik zei al : Gedesillusioneerd en verdrietig liepen ze daar, die twee.

Druk pratend over wat hen zo bezig hield. De weg die zij gehoopt hadden te vinden in het spoor van Jezus bleek een doodlopende weg te zijn.

Ze kunnen het nog niet bevatten en ook de tegendraadse berichten van die vrouwen die vertelden over het lege graf kunnen ze niet plaatsen.

Durven ze niet te geloven!

En dan voegt zich die derde persoon bij hen en begint met hen een gesprek.

Aan de ene kant lijkt hij de enige vreemdeling in Jeruzalem. Aan de andere kant weet hij alles, lijkt het wel, waar het gaat over Mozes en de Profeten; over de Messiaanse verwachting, waar de joden al zoveel eeuwen mee leefden.

En het lijkt voor de hand liggend dat ze bij hun huis aangekomen deze onbekende en toch herkenning oproepende reisgenoot mee naar binnen noden: "Blijf bij ons want het is avond, en de nacht zal komen" (het Luthers Avondgebed is hier aan ontleend).

Hier in het verhaal klopt het hart van de liturgie, waar de Schriften uitgelegd worden en het brood gedeeld, daar is God zèlf in ons midden!!

De Gast wordt Gastheer en breekt en deelt het brood. Zoals hij vaker brood brak en deelde en deelde en deelde, totdat er genoeg was voor iedereen.

Zo zouden wij ook moeten leven, zeiden we tegen elkaar: brood delen, leeftocht voor onderweg. Delen van wat levensvoorwaarde is, zodat iedereen kan leven!

We zijn hier getuige van een geleidelijk proces, van hoe mensen gaandeweg inzicht krijgen in hun leven, in hun geloof ook. En dat is niet vrijblijvend.

Als ze hem herkennen bij het breken van het brood is de Gast - die Gastheer bleek te zijn - zomaar verdwenen en moeten zij het zèlf verder doen.

Zij moeten op hun schreden durven terugkeren en met nieuwe inzichten terug naar de mensen met wie zij het leven delen, reisgenoten, tochtgenoten ,

'mensen van de weg', zoals Lukas de eerste christenen in het boek Handelingen noemt.

Er vindt een omkering plaats van teleurstelling naar diepe vreugd...

En zo is het ook als je gaat lopen of fietsen of anderszins pelgrimeren. Naar Santiago of naar Rome of Jeruzalem (naar Mekka)... :

Je moet ook de weg weer terug gaan en de draad van het leven weer oppakken met jezelf als belangrijke en constante reisgenoot. Maar ook met de mensen met wie je leeft, tochtgenoten, soms geloofsgenoten.

Een weg die -als levensweg- niet teruggaat, maar altijd vérder, met de ervaringen die je hebt opgedaan als bagage.

Ontmoetingen waaraan je je kan optrekken, momenten van inspiratie , beleefd in de ontmoeting met de Onverwachte Ander.

Die inspiratie kan je ook halen uit iets wat je leest, in muziek, in de stilte ook. In die mens die al heel lang je leven deelt, of zomaar ineens je pad kruist...

Gevormd door ervaringen gaan we onze levensweg, vervolgen we onze levensreis, met vallen en opstaan, met periodes dat we dansen en periodes dat we bijna -of letterlijk - kruipend verder gaan.

We kunnen onszelf herkennen- leren kennen - en elkaar . We kunnen soms iets van Godswege herkennen als we de verhalen van onze levenreizen met elkaar delen en proberen leven te delen, letterlijk en figuurlijk, door het brood te breken en te delen.

Annerien Groenendijk,,
protestants ziekenhuispastor MCA

Voorbeden voor de Laatdienst op 11 april 2010

Trouwe God,

Wij danken U voor wat U ons geeft om van te genieten en ons aan te laven...

Het voorjaar, mensen die ons lief zijn, een goed gesprek, een reisgenoot in het leven...

Wij danken U voor de reisgenoten door de eeuwen heen.

Mensen uit vroeger tijden, verhalen die ons ook vandaag nog inspireren...

Wij bidden voor deze wereld, waarin zoveel mensen dit alles ontberen.

Die leven in omstandigheden waarin 'overleven' hun grootste zorg is,

Die leven in landen waar geweld aan de orde van de dag is,

de samenleving ontwricht.

Mensen in Thailand en Kirgizië, in Sudan en Zuid-Afrika, in Polen...

Mensen in Haïti en Brazilië, maar ook hier dichtbij in een stad als Alkmaar.

Dat er altijd mensen zullen zijn die zich daar niet bij neerleggen,

die opkomen voor wat recht is en goed.

Wij bidden voor mensen onderweg - pelgrims, tochtgenoten, letterlijk of figuurlijk,

Mensen 'van de weg', die zich noemen naar U, maar moeite hebben met de kerk als instituut.

Mensen die zich juist in deze tijd teleurgesteld voelen, geschokt zijn door wat kerkelijke leiders wel, of juist niet doen.

Dat zij erkenning krijgen voor hun gevoel, hun ervaringen.

Dat zij zich soms ineens toch weer geïnspireerd voelen,

bemoedigd door wat ze in een medemens ontmoeten

dat zij iets zien van uw aangezicht, dat op licht in de ander...

Wij bidden voor mensen die leven met zorg en verdriet,

mensen die niet weten hoe zij hun leven vorm moeten geven.

Voor mensen die genieten van het leven, die kracht uitstralen en vertrouwen.

Dat wij elkaar respecteren en ruimte geven....

In de **stilte** leggen wij voor U neer wat er leeft in ons hart...

Wij zingen: Onze Vader verborgen